

## POSTANOWIENIE

Dnia 10 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z wniosku A. O. i J. O.

przy uczestnictwie A. O.

o umieszczenie A. O. w szpitalu psychiatrycznym bez jego zgody,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 czerwca 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania

od postanowienia Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 26 stycznia 2016 r., sygn. akt VI Ca 1099/15,

**1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**

**2) przyznaje adwokatowi S. K. od Skarbu**

**Państwa - Sądu Okręgowego w Częstochowie kwotę 120 zł**

**(sto dwadzieścia) podlegającą podwyższeniu o podatek**

**od towarów i usług (VAT) tytułem kosztów nieopłaconej**

**pomocy prawnej udzielonej uczestnikowi A. O.**

**w postępowaniu kasacyjnym.**

### UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Częstochowie oddalił apelację uczestnika od postanowienia Sądu Rejonowego w Lublińcu z dnia 28 października 2015 r., którym nakazano umieszczenie uczestnika w szpitalu psychiatrycznym bez jego zgody.

Uczestnik w skardze kasacyjnej powołał podstawę przewidzianą w art. 398<sup>3</sup> § 1 pkt 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi do

rozpoznania przyczynę objętą art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. Występowanie istotnego zagadnienia prawnego połączył z kwestią oceny szczególnego obowiązku dążenia sądu do usunięcia wszelkich wątpliwości dotyczących podstaw do umieszczenia osoby bez jej zgody w szpitalu psychiatrycznym, w sytuacji odmiennej kwalifikacji tych podstaw przez lekarzy psychiatrów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek zaskarżenia o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz eliminację orzeczeń oczywiście wadliwych, bądź dotkniętych nieważnością postępowania, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżania orzeczeń niesatysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przesądu, ustanowionej w art. 398<sup>9</sup> k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występuje istotne zagadnienie, zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, a zatem okoliczności przewidziane w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 do 4 k.p.c. Nie podlegają natomiast badaniu podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Założenie wymagania objętego art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. zostanie spełnione, jeżeli zostaną przedstawione w skardze kasacyjnej i uzasadnione przesłanki o charakterze publicznoprawnym, stanowiące podstawę wstępnej, merytorycznej oceny przesłanek określonych w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c.

Powołanie przesłanki objętej art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. wymagało przedstawienia tego zagadnienia prawnego z powołaniem konkretnych przepisów prawa, wykazania, że jest ono istotne, nowe, poważne i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie sądowym, a wyjaśnienie go ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia sprawy skarżącego, ale także innych podobnych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepubl.; z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r.

niepubl.; z dnia 26 stycznia 2012 r., I PK 124/11, niepubl.). Istotność tego zagadnienia wyraża się w jego znaczeniu dla rozwoju prawa lub w precedensowym charakterze dla rozstrzygnięcia innych spraw. Przedstawione przez skarżącego wątpliwości pozbawione są cech zezwalających na uznanie ich za zagadnienie prawne istotne, nowe i mające abstrakcyjny charakter, w przyjętym rozumieniu. Kwestie związane z koniecznością zażądania przez sąd opinii innego biegłego były przedmiotem licznych wypowiedzi Sądu Najwyższego, w tym także powołanych w uzasadnieniu skargi kasacyjnej. Skarżący połączył w nim, w sposób nieakceptowany, motywy dotyczące wniosku i podstawy skargi. Uzasadnienie nie zawiera argumentów przemawiających za potrzebą podejmowania tej kwestii po raz kolejny. Skupia się natomiast na kwestionowaniu dokonanej przez Sąd oceny dowodów, w sytuacji wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego, bez uwzględnienia zakresu kognicji sądu tego dotyczącej. Wskazuje zatem na intencję poddania kontroli prawidłowości rozstrzygnięcia, wbrew charakterowi złożonego środka zaskarżenia. Nie ma zatem podstaw do uznania, że w sprawie pojawiło się zagadnienie prawne wymagające wyjaśnienia.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której przyczyny Sąd Najwyższy bierze pod rozagę z urzędu w granicach zaskarżenia, stosownie do art. 398<sup>13</sup> § 1 k.p.c.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Orzeczenie o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestnikowi z urzędu wynika z zasady przewidzianej w art. 29 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. - Prawo o adwokaturze (jedn. tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 615) i § 11 ust. 1 pkt 3, § 19 oraz 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 461 ze zm.).

jw